

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-040/24-3939/2
Podgorica, 23. jul 2024. godine

USTAVNI SUD CRNE GORE
Gospođa Snežana Armenko, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 18. jula 2024. godine, razmotrila **Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredbe člana 49a Zakona o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br. 13/07, 32/11, 54/16, 146/21 i 3/23), koju je Ustavnom sudu Crne Gore podnio Dušan Kokić iz Podgorice, a Ustavni sud dostavio Vladi radi davanja mišljenja.**

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Podnosilac Inicijative navodi da je odredba člana 49a Zakona o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, broj 13/07, 32/11, 54/16, 146/21 i 3/23) nesaglasna članu 62 Ustava Crne Gore, jer se propisivanjem jedinstvene licence uslovljava pravo na rad izrade planova zaštite od požara, polaganjem stručnog ispita iz drugih usko stručnih oblasti za koje se inženjeri zaštite od požara nisu školovali. Navodi da je citiranom zakonskom normom povrijeđen i član 140 stav 3 Ustava Crne Gore, jer se istom narušava slobodna konkurencija na tržištu rada i podstiče neravnopravan položaj inženjera zaštite od požara, omogućavanjem nestručnim licima za zaštitu od požara da ravnopravno sa inženjerima zaštite od požara učestvuju na konkursima za poslove izrade stručnih elaborata procjene rizika od požara i planova zaštite od požara. Dalje navodi da ne postoji obrazovni program na fakultetima, ili drugoj obrazovnoj instituciji, koji osposobljava studente za izradu elaborata za sve rizike utvrđene navedenim zakonom, te smatra da je sporno propisivanje neustavno. Predlaže da Ustavni sud odlukom utvrdi da sporna odredba nije u saglasnosti sa Ustavom.

Vlada smatra da nema osnova za prihvatanje podnijete inicijative.

Osporena odredba člana 49a Zakona o zaštiti i spašavanju glasi:

„Licenca za izradu preduzetnih planova izdaje se licu koje ima:

- najmanje VIII nivo okvira kvalifikacija;
- najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite i spašavanja; i
- uvjerenje o položenom ispitu za izradu preduzetnih planova.

Ispit za izradu preduzetnih planova polaže se po programu za polaganje ispita za izradu preduzetnih planova pred komisijom koju obrazuje Ministarstvo.

O položenom ispitu iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo izdaje uvjerenje.

Lice koje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, zahtjev za izdavanje licence za izradu preduzetnih planova podnosi Ministarstvu.

Licencu iz stava 1 ovog člana, izdaje Ministarstvo na propisanom obrascu.

Naknadu troškova polaganja ispita iz stava 2 ovog člana i izrade obrasca licence iz stava 5 ovog člana, plaća lice koje podnese zahtjev za polaganje ispita.

Sredstva iz stava 6 ovog člana, uplaćuju se u budžet Crne Gore.“

Članom 62 Ustava propisano je da svako ima pravo na rad, na slobodan izbor zanimanja i zapošljavanja, na pravedne i humane uslove rada i na zaštitu za vrijeme nezaposlenosti, dok je članom 140 stav 3 Ustava propisano da je zabranjeno narušavanje i ograničavanje slobodne konkurencije i podsticanje neravnopravnog, monopolskog ili dominantnog položaja na tržištu.

Odredbom člana 2 Zakona o zaštiti i spašavanju propisano je da su poslovi zaštite i spašavanja poslovi od javnog interesa, a odredbom člana 3 Zakona propisano je da zaštitu i spašavanje sprovode: državni organi, organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave, privredna društva, preduzetnici i druga pravna i fizička lica.

Planiranje, konkretno izrada preduzetnih planova zaštite i spašavanja u sistemu zaštite i spašavanja građana i materijalnih dobara, koje izrađuju privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici, na osnovu elaborata o procjeni rizika, na koje planove Ministarstvo unutrašnjih poslova daje saglasnost, predstavlja značajnu preventivnu aktivnost pomenutih subjekata u cilju otkrivanja i sprječavanja nastajanja stvarne i moguće opasnosti od različitih rizika za ljude, životinje, biljke, materijalna dobra i životnu sredinu od elementarnih nepogoda, požara, tehničko-tehnoloških nesreća, radijacionih, hemijskih i bioloških kontaminacija, posljedica ratnog razaranja i terorizma, kao i od epidemija, epizootija i epifitotija.

Izvjesno, polazeći od javnog interesa država Crna Gora upravlja zaštitom i spašavanjem, upravlja sanacijom posljedica u slučaju elementarnih nepogoda i od strane čovjeka izazvanih nesreća: zemljotresi, požari i druge prirodne i tehničko-tehnološke katastrofe i upravlja rizicima, čime se temelji pravo i obaveze da razvija i unapređuje svoj sistem zaštite i spašavanja i u oblasti planiranja, konkretno izradi preduzetnih planova

zaštite i spašavanja u skladu s međunarodnim standardima prateći regionalna i evropska iskustva u ovoj oblasti.

Dakle, osporena odredba je u skladu sa Ustavom Crne Gore i opravdana je sa aspekta razvoja i unapređenja sistema zaštite i spašavanja i u oblasti planiranja, jer se propisivanjem iste obezbjeđuje da izradu preduzetnih planova vrši lice sa potrebnim iskustvom na poslovima zaštite i spašavanja, koje je edukovano u pogledu različitih vrsta rizika po programu za polaganje ispita za izradu preduzetnih planova pred komisijom koju obrazuje Ministarstvo unutrašnjih poslova, budući da svaki preduzetni plan, pa i plan zaštite od požara sadrži širi spektar potrebnih podataka u pogledu zaštite i spašavanja, saglasno odredbi člana 35a Zakona o zaštiti i spašavanju, koji spektar podataka je imanentan pomenutom programu. Opravdanost propisivanja osporene norme temelji se i na činjenici da adekvatno edukovano lice može kvalitetno izraditi konkretni plan, za koji je nesporno očekivati davanje, citiranim zakonom, propisane saglasnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na isti, čime se postiže efikasnost u pogledu sistema zaštite i spašavanja u oblasti planiranja.

Vlada ukazuje da i u zemljama u okruženju postoje slična zakonska rješenja, kojim se propisuje da nadležni organi državne uprave daju ovlašćenja licima za izradu preduzetnih planova, ukoliko ispune referentne uslove.

Ne stoje navodi podnosioca Inicijative da je osporena odredba suprotna odredbi člana 62 Ustava Crne Gore, naprotiv, ista je evidentno saglasna navedenoj odredbi Ustava, jer se osporenom odredbom Zakona o zaštiti i spašavanju ne uskraćuje Ustavom utvrđeno pravo na rad, već se u skladu sa odredbom člana 3 tog zakona utvrđuju uslovi za ostvarivanje prava na rad, konkretno izradu preduzetnih planova. Pod tim pravom podrazumijeva se pravo pojedinca na rad u skladu sa zakonom, a ne na način suprotan od onog utvrđenog odgovarajućim zakonom, čime se i obezbjeđuje princip jednakosti pred zakonom, koji se odnosi na princip jednakosti u pravima. Koji će uslovi, u pogledu ovlašćenja, odnosno licence za izradu preduzetnih planova biti propisani stvar je zakonodavne politike, koju podnosilac Inicijative neosnovano osporava.

Bez osnova su i navodi podnosioca Inicijative da je osporena odredba suprotna članu 140 stav 3 Ustava Crne Gore, jer propisivanjem iste se upravo sprečava monopolski položaj jednog profila kadra, inženjera zaštite od požara, s dominantnim položajem na tržištu u pogledu izrade plana zaštite od požara, konkretnog preduzetnog plana, na čemu neosnovano istrajava podnosilac inicijative.

Imajući u vidu navedeno, Vlada smatra da osporena odredba člana 49a Zakona o zaštiti i spašavanju nije nesaglasna sa Ustavom.

PREDSJEDNIK

Mr Miloško Spajić

